

نوشته‌ای کوبلند و اس‌ناپ
ترجمه‌ی غلامرضا یادگارزاده
دکترای برنامه‌ریزی درسی

چهار مسیر اصلی یادگیری

اشاره

یادگیری یکی از پیچیده‌ترین پدیده‌هایی است که بشر با آن مواجه شده است. برای تبیین اینکه یادگیری چگونه رخ می‌دهد، دانشمندان در علوم مختلف شیوه و روش خاص خود را دارند و پژوهش‌های متعددی انجام داده‌اند. با توجه به ماهیت یادگیری رسمی که در مدارس اتفاق می‌افتد و گستردگی حیطه‌ی عمل مدرسه، کوبلند و ناپ (۲۰۰۶) چهار مسیر برای ورود به بحث یادگیری کلاسی در نظر گرفته‌اند. در مقاله‌ی کوتاه حاضر، این چهار مسیر بررسی شده‌اند.

← مسیر ۱. محتوا، سنجش و پاسخگویی: این مسیر شامل چهار بخش برنامه‌ی درسی، استانداردهای یادگیری، سیستم سنجش و سیستم‌های پاسخگویی است که به‌صورت مستقیم یادگیری را تحت‌تأثیر قرار می‌دهند.

← مسیر ۳. رشد حرفه‌ای: مسیر سوم شامل استانداردهای عمل حرفه‌ای، آماده‌سازی و اعطای مدرک، نظارت و راهنمایی، حمایت برای رسیدن به رشد حرفه‌ای، نظارت و ارزشیابی و تشویق است.

- برنامه‌ی درسی
- استانداردهای یادگیری
- نظام سنجش
- نظام پاسخگویی

- é استانداردهای عمل حرفه‌ای
- é اعطای مدرک
- é نظارت و راهنمایی
- é حمایت برای رسیدن به رشد حرفه‌ای
- é ارزشیابی
- é تشویق

← مسیر ۲. یادگیرنده و حمایت او: این مسیر شامل حمایت از دانش‌آموزان دارای نیازهای خاص و حمایت از یادگیرندگان عادی، کارآموزی و تکالیف دانش‌آموزان، مدیریت رفتار و تشویق خانواده و والدین در کار یادگیری است.

- é حمایت از دانش‌آموزان با نیاز خاص
- é حمایت از دانش‌آموزان با نیاز عادی
- é کارآموزی
- é مدیریت رفتار
- é مشارکت خانواده‌ها

← مسیر ۴. محیط کار و نظام آموزشی: این مسیر شامل برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری، طراحی و تدوین ارتباط بین افراد، رهبری و توسعه‌ی آن، ساختارسازی مجدد، برنامه‌ریزی و تسهیل امور، رسیدگی به امور کارکنان، جذب و به‌کارگیری کارکنان، توسعه‌ی سیستم اطلاعاتی و پایش محیط کار است.

- 🔹 نظام آموزش ملی
- 🔹 نظام آموزش استانی
- 🔹 نظام آموزش محلی
- 🔹 یادگیری دانش آموز
- 🔹 یادگیری حرفه‌ای
- 🔹 نظام یادگیری

ورود به یادگیری از هر یک از مسیرهای فوق، نگاه ما به یادگیری را تحت تأثیر قرار می‌دهد. مسیر اول به بطن کلاس درس و فعالیت دانش آموز و معلم به صورت مستقیم مرتبط است. در این مسیر، معلم و دانش آموز در قالب استانداردهای یادگیری، برنامه درسی را پشت سر می‌گذارند و از طریق نظام سنجش ارزشیابی می‌شوند. مسیر دوم بیشتر بیرونی است و مؤلفه‌های اثرگذار

بیرون از سیستم بر یادگیری را پوشش می‌دهد. مسیر سوم، موضوع بسیار مهم رشد حرفه‌ای را پیش روی ما برجسته می‌کند. رشد حرفه‌ای نیاز امروز نظام آموزشی ماست. عمل حرفه‌ای شاخص‌هایی دارد که می‌تواند به صورت مستقیم یادگیری را تحت تأثیر قرار دهد. موضوع مهم در این مسیر، حمایت از رشد حرفه‌ای و ارزشیابی است.

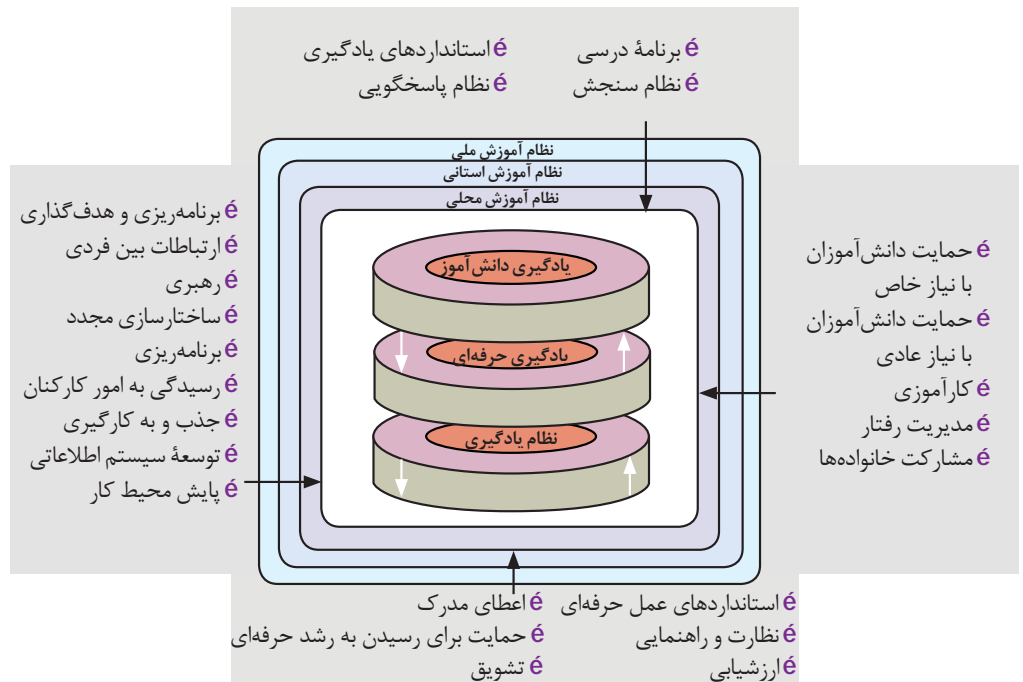
مسیر چهارم بیشتر جنبه حمایت سازمانی دارد و برنامه‌ریزی محور است. این مسیر بر حمایت‌های ستادی در نظام‌های متمرکز اشاره دارد که به صورت مستقیم بر کار یادگیری مداوم اثر می‌گذارند. هر چند اگر این مسیر به صورت دقیق بررسی و به جنبه‌های آن توجه شود، می‌توان امیدوار بود مدرسه کار خود را به درستی انجام دهد.

- 🔹 برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری
- 🔹 ارتباط بین فردی
- 🔹 رهبری
- 🔹 ساختارسازی مجدد
- 🔹 برنامه‌ریزی
- 🔹 رسیدگی به امور کارکنان
- 🔹 جذب و به کارگیری
- 🔹 توسعه سیستم اطلاعاتی
- 🔹 پایش محیط کار

این چهار مسیر، یادگیری را در سه سطح ملی، محلی و ناحیه‌ای تحت تأثیر قرار می‌دهند و اثر مستقیم آن‌ها بر یادگیری دانش‌آموزان، یادگیری حرفه‌ای و سیستم یادگیری است که این سه خود با یکدیگر ارتباط مستقیم دارند. نکته بسیار مهم در بررسی یادگیری و مدیریت آن این است که نمی‌توان یادگیری را جدا و به صورت ایزوله مدنظر قرار داد. نگاه جامع و همه‌جانبه به این موضوع، ضرورتی است که در بسیاری موارد مربیان به آن توجهی ندارند و همین موضوع باعث سردرگمی و به حاشیه رانده شدن مشکلات مرتبط با یادگیری می‌شود.

برای تبیین اینکه یادگیری چگونه رخ می‌دهد، دانشمندان در علوم مختلف شیوه و روش خاص خود را دارند و پژوهش‌های بسیار متعددی انجام داده‌اند

* منبع
Copland, A and Knapp, S (2006). Connecting leadership with learning. ASCD